

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Nám. A. Bernoláka 378/7, 029 01 Námestovo

tel. č.: 043/5581066, 0911 127 111

web: www.cpppapno.sk

**SPRÁVA O ČINNOSTI
ODDELENIA SOCIÁLNEHO VÝVINU, VÝCHOVY A PREVENČIE
za školský rok 2016/2017**

príloha č. 2

Vypracovala: Mgr. Lucia Buckulčíková
poverená koordinovaním
činnosti OSVVaP

Schválila: PhDr. Zuzana Matejčíková Šareková
riaditeľka CPPPaP Námestovo

ZAMESTNANCI ODDELENIA

Mgr. Lucia Buckulčíková – psychologička, poverená koordinovaním OSVVaP

Mgr. Anna Moravová - psychologička

Mgr. Andrea Zbojová – psychologička

Mgr. Zuzana Rejdugová – psychologička

1. CHARAKTERISTIKA ODDELENIA

Oddelenie sociálneho vývinu, výchovy a prevencie vykonáva činnosti spadajúce pod psychologické a špeciálnopedagogické poradenstvo v oblasti sociálneho vývinu a prevencie, metodiky výchovného poradenstva a psychoterapie.

Aktivity oddelenia sú jednotlivými členmi vykonávané individuálne aj skupinovo – v závislosti od požiadaviek spolupracujúcich jednotlivcov a zariadení.

Konkrétne ide predovšetkým o realizovanie anamnéz klientov, poradenstvo v oblasti sociálneho vývinu, výchovy a prevencie, tvorbu metodicko-preventívnych a odbornopreventívnych programov, ktoré sú súčasťou plánu oddelenia na daný školský rok, reedukácie, prednáškovú činnosť.

Hlavnou náplňou činnosti bola realizácia preventívnych programov a aktivít v zmysle POP pre školský rok 2016/2017 v oblasti prevencie sexuálneho násillia páchaného na deťoch, prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí, prevencie rizík požívania internetu a mobilnej komunikácie, prevencie kyberšikany a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu a na odbornú pomoc rizikovým deťom. Tiež boli zrealizované rôzne aktivity a programy pre adolescentov s cieľom podporiť duševné zdravie a predchádzať rizikovému a suicidálnemu správaniu. Ďalšou náplňou bola spolupráca s väčšinou materských, základných a stredných škôl v okrese Námestovo v zmysle realizácie vyššie uvedených preventívnych programov a aktivít, prednášok pre deti žiakov, pedagógov a rodičov, tiež vedenie stretnutí koordinátorov prevencie.

Okrem vyššie spomínaných činností sa členovia oddelenia podieľali aj na individuálnej práci s klientmi v oblasti psychologickkej a špeciálnopedagogickkej starostlivosti.

2. OBLASTI REALIZÁCIE PREVENTÍVNYCH PROGRAMOV

PREVENTÍVNE PROGRAMY realizované v materských školách v okrese Námestovo:

Univerzálna prevencia

- **Vieš, ako sa cítim? Viem ako sa cítim?** – program zameraný na optimalizáciu sociálnej a psychickej regulácie správania, rozvoj osobnosti dieťaťa a asertívneho správania.
- **Spoznávajme svet emócií** – program zameraný na optimalizáciu sociálnej a psychickej regulácie správania, rozvoj schopnosti empatie, kooperácie a sociálnej akceptácie.

- **Rastieme k šikovnosti** – program zameraný na rozvoj jemnej motoriky, pozornosti, pamäti, zrakového a sluchového vnímania a pod.
- **V Rozprávke sa pripravujeme do školy** – program zameraný na rozvoj jemnej motoriky, pozornosti, pamäti, zrakového a sluchového vnímania a pod., rešpektovanie hraníc.
- **Lienky sa pripravujú so školy** – program zameraný na rozvoj jemnej motoriky, pozornosti, pamäti, zrakového a sluchového vnímania a pod., rozvoj poznávania, osvojenie si pravidiel správania.
- **Učíme sa vnímať viac** – program zameraný na rozvoj jemnej motoriky, pozornosti, pamäti, zrakového a sluchového vnímania a pod.
- **Opička Maxina v Lomnej** – program zameraný na akceptáciu pravidiel v skupine, sebakontrolu a sebaúctu
- **S Maxinou do školy** – program zameraný na posilnenie sebadôveru a akceptáciu pravidiel v skupine.
- **Zajačikovia sa pripravujú do školy** – program zameraný na rozvoj kognitívnych funkcií u detí pred nástupom do základnej školy a na rešpektovanie pravidiel v skupine.
- **Trénujeme fonemické uvedomovanie** – cieľom programu bolo cez dôsledný, jednoduchý a hravý prístup umožniť dieťaťu zvládnuť pomerne náročnú fonemickú analýzu slov, bez ktorej sa v počiatočnom čítaní nezaobíde a ktorá zároveň zefektívňuje proces učenia.

V materských školách bolo zrealizovaných 10 programov, v počte 114 stretnutí. Celkovo sa ich zúčastnilo 374 detí.

PREVENTÍVNE AKTIVITY realizované na prvom stupni základných škôl v okrese Námestovo:

Univerzálna prevencia

- **Vieme komunikovať lepšie** – aktivita zameraná na rozvoj zručností potrebných pri riešení náročných a problémových situácií, naučiť sa kontrolovať svoj verbálny a neverbálny prejav, prijímať spätnú väzbu.
- **Ži pre život nie pre drogy!** – cieľom aktivity bolo objasniť žiakom riziká spojené s užívaním drog, ich vplyv na fyzické a duševné zdravie a vznik závislostí.
- **Počítačová hra – priateľ či nepriateľ?** – aktivita, ktorou sme učili žiakov rozlišovať medzi zábavou, ktorú ponúkajú počítačové hry a zábavou v skutočnosti, rozoznávať typy počítačových hier a videohier a uvedomiť si dôsledky neprimeraného hrania PC hier.

Na prvom stupni ZŠ boli realizované 3 aktivity univerzálnej prevencie, v počte 13 stretnutí, ktorých sa zúčastnilo 171 žiakov.

PREVENTÍVNE PROGRAMY realizované na prvom stupni základných škôl v okrese Námestovo:

Univerzálna prevencia

- **Druhý krok pre 2 ročník** – program zameraný na optimalizáciu sociálnej a psychickej regulácie správania.
- **Druhý krok pre 1 ročník** – program zameraný na zvyšovanie tolerance o odlišnostiam prostredníctvom sebazpoznávania a poznávania prežívania iných.
- **Budeme viac empatickí** – program zameraný na optimalizáciu sociálnej a psychickej regulácie správania a zvyšovanie sociálnej a emocionálnej inteligencie.

Programy zamerané na rozvoj sociálnych zručností, vzťahov, komunikácie, zlepšenie klímy a interpersonálnych vzťahov v triede, na rozvoj pozitívnych interakcií a rozvíjanie spolupráce a súdržnosti skupiny:

- **Sme jeden tím**
- **Učíme sa slušne správať a vzájomne si pomáhať**
- **Hoc sme každý iný, sme jeden tím!**
- **Všetci za jedného, jeden za všetkých**
- **Držíme spolu!**
- **Ticho podporuje**
- **Spolu dokážeme viac aj keď sme iní**

Programy zamerané na osvojenie si základných pravidiel správania, pravidiel fungovania v školskom prostredí, na rozvoj sociálnych zručností, vzťahov, komunikácie:

- **Pravidlá máme v malíčku**
- **Spoznávame pravidlá**
- **Učíme sa pravidlá**
- **Pravidlá – naši kamaráti**
- **Už sme prváci!**
- **Učíme sa čo môžeme a čo nie**
- **Vieme čo smieme?**
- **S pravidlami to ide ľahšie**
- **Už poznám slušné správanie**
- **Vieme čo sa patrí a čo nie**
- **Pravidlá už ovládame**
- **Učíme sa, čo sa patrí!**
- **Pravidlá už poznáme**
- **Na pravidlách záleží**

Na prvom stupni ZŠ bolo realizovaných spolu 24 programov univerzálnej prevencie, v počte 81 stretnutí, ktorých sa zúčastnilo 382 žiakov.

Selektívna prevencia:

- **Dôvera, úcta a rešpekt v našej triede** – program zameraný na zlepšenie vzťahov v triede a elimináciu nežiadúcich prejavov správania.

Na prvom stupni ZŠ bol realizovaný jeden program selektívnej prevencie, v počte 4 stretnutia a zúčastnilo sa ho 17 žiakov.

PREVENTÍVNE AKTIVITY realizované na druhom stupni základných škôl v okrese Námestovo:

Univerzálna prevencia

- **Adaptácia pri prechode na II. stupeň ZŠ** – aktivita zameraná na pomoc žiakom zadaptovať sa v novom prostredí a kolektíve, prispôbiť sa náročnejším požiadavkám školy, nájsť správny štýl učenia a uvedomiť si svoju zodpovednosť za výsledky v škole.
- **Čo by sme mali vedieť o počítačových hrách** – aktivita, ktorou sme učili žiakov rozlišovať medzi zábavou, ktorú ponúkajú počítačové hry a zábavou v skutočnosti, rozoznávať typy počítačových hier a videohier a uvedomiť si dôsledky neprimeraného hrania PC hier.
- **Nechcem sa stať otrokom!** – cieľom bolo oboznámiť žiakov so základnými znakmi obchodovania s ľuďmi, ako sa pripraviť na prácu v zahraničí, overiť si inzerát a ako sa nestáť obeťou obchodovania s ľuďmi.
- **Prijímame sa bez predsudkov** – aktivita zameraná na elimináciu iracionálnych postojov a predsudkov voči druhým ľuďom, prijímanie druhého človeka bez predsudkov, rozvoj vzťahov v triede založených na tolerancii a akceptácii.
- **Vplyv médií na osobnosť** – program, ktorého hlavnou úlohou bolo naučiť žiakov vybrať si vhodné informácie a osveta v oblasti vplyvu médií na osobnosť človeka, jeho sebavnímanie, postoje, hodnoty, vplyv reklamy, „idoly“ v médiách.
- **Riziká internetu a mobilnej komunikácie** – aktivita zameraná na rozumné a zmysluplné využívanie moderných prostriedkov komunikácie, eliminácia rizík s touto formou komunikácie, formy obrany pri útokoch cez internet, bezpečné používanie internetu.
- **Učíme sa komunikovať** – aktivita zameraná na rozvoj zručností potrebných pri riešení náročných a problémových situácií, naučiť sa kontrolovať svoj verbálny a neverbálny prejav, prijímať spätnú väzbu.

Na prvom stupni ZŠ bolo realizovaných spolu 7 aktivít univerzálnej prevencie, v počte 49 stretnutí, ktorých sa zúčastnilo 884 žiakov.

PREVENTÍVNE PROGRAMY realizované na druhom stupni základných škôl v okrese Námestovo:

Univerzálna prevencia

- **Kam smerujem?** – dlhodobý program pre prácu s triednou skupinou zameraný na rozvoj osobnosti žiaka, jeho hodnotovej orientácie a pod.
- **Cesta k emocionálnej zrelosti** – program, ktorý bol zameraný na podporu protektívnych faktorov a zdravého životného štýlu. Rôzne cvičenia a modelové situácie podporili sebauvedomovanie a procesy emocionálneho dozrievania. Zameriaval sa aj na zmysluplné využívanie voľného času, riešenie konfliktov a medziľudské vzťahy.

Programy, ktorých cieľom je zlepšiť orientáciu v sociálnych vzťahoch pomocou rozvíjania zručností a schopností zameraných na úctu k druhým, rozvíjať efektívnu komunikáciu, spoluprácu, formovať zodpovednosť a uvedomovanie si dôsledkov svojho konania:

- **Chceme byť správny tím!**
- **Spolu dokážeme viac!**
- **Tolerancia ako základ našej triedy**
- **Cíťme sa tu dobre**
- **Vzájomne sa rešpektujme**
- **Futbalisti ale aj dobrí spolužiaci**
- **Chceme byť kolektív**
- **Zmením seba, zmením triedu**

Programy, ktorých cieľom bolo objasniť žiakom riziká spojené s užívaním drog, ich vplyv na fyzické a duševné zdravie, vznik závislostí, prevencia:

- **Dávame stop drogám!**
- **Vieme povedať nie!**
- **Povedzme NIE drogám!**
- **Jednoducho povedz NIE!**
- **Drogy - viem sa správne rozhodnúť!**

Programy zamerané na zlepšenie orientácie žiakov pri voľbe povolania, osveta v teórií typov osobností vhodných pre jednotlivé povolania, uvedomenie si dôležitých hodnôt v živote každého jednotlivca pri voľbe povolania a praktické informácie o stredných školách:

- **Ako ďalej?**
- **Predstavy o budúcnosti**
- **Spoznajme svet povolaní!**
- **Hľadáme tú správnu cestu**

Na druhom stupni ZŠ bolo realizovaných 19 programov univerzálnej prevencie, v počte 77 stretnutí, zúčastnilo sa ich 341 žiakov.

Kariérové poradenstvo (dlhodobá príprava)

- V školskom roku 2016/2017 bol program zrealizovaný v 8. triedach, v počte 24 stretnutí a zúčastnilo sa ho 150 žiakov šiesteho ročníka. Program (kurz) bol zameraný na rozvoj osobnosti žiakov a preberanie zodpovednosti za svoje rozhodnutia.
- V školskom roku 2016/2017 bol program (kurz) zrealizovaný v 14. triedach, v počte 42 stretnutí a zúčastnilo sa ho 261 žiakov siedmeho ročníka. Program (kurz) bol zameraný na podporu sebapoznávania, zorientovanie sa v typoch povolání žiakov a objasnenie dôležitosti zosúladenia svojich očakávaní a potrieb s potrebami trhu práce.

Selektívna prevencia

- **Každý z nás je talent!** – program zameraný na zlepšenie vzťahov v triede a elimináciu nežiadúcich prejavov správania, na rozvoj sebaakceptácie, sebakontrolu, sebaúctu a posilnenie sebadôvery, Zvyšovanie sociálnej a emocionálne inteligencie a na rozvoj schopnosti empatie, kooperácie, sociálnej akceptácie a asertívneho správania.
- **Odlíšni a predsa jeden tím** – program, ktorého cieľom bolo zvyšovanie sociálnej a emocionálnej inteligencie, rozvoj schopnosti empatie, kooperácie, sociálnej akceptácie a asertívneho správania, rozvoj pozitívnych interakcií, rozvíjanie spolupráce a súdržnosti skupiny k zodpovednosti za svoje správanie a zmena rizikového správania.

V rámci selektívnej prevencie na druhom stupni ZŠ sa zrealizovali 2 preventívne programy, v celkovom počte 10 stretnutí, zúčastnilo sa ich 40 žiakov.

PREVENTÍVNE AKTIVITY realizované na stredných školách v okrese Námestovo:

Univerzálna prevencia

- **Ako bezpečne používať internet** – aktivita zameraná na rozumné a zmysluplné využívanie moderných prostriedkov komunikácie, eliminácia rizík s touto formou komunikácie, formy obrany pri útokoch cez internet, bezpečné používanie internetu.
- **Nie som na predaj!** – cieľom bolo oboznámiť žiakov so základnými znakmi obchodovania s ľuďmi, ako sa pripraviť na prácu v zahraničí, overiť si inzerát a ako sa nestáť obeťou obchodovania s ľuďmi.
- **Ako povedať nie!** – cieľom aktivity bolo objasniť žiakom riziká spojené s užívaním drog, ich vplyv na fyzické a duševné zdravie a vznik závislostí.
- **Poruchy príjmu potravy** – preventívna aktivita zameraná na oboznámenie s témou poruchy príjmu potravy, priblížiť faktory podmieňujúce ich vznik, pojem krásy a vnímanie samého seba.

Na stredných školách v okrese Námestovo boli realizované 4 aktivity univerzálnej prevencie, v počte 31 stretnutí, ktorých sa zúčastnilo 554 žiakov.

PREVENTÍVNE PROGRAMY realizované na stredných školách v okrese Námestovo:

Univerzálna prevencia

Programy zamerané na pomoc žiakom zadaptovať sa v novom prostredí a kolektíve, prispôbiť sa náročnejším požiadavkám zo strany školy, vytvoriť si režim dňa, nájsť adekvátnu formu prípravy na vyučovanie, na rozvoj sociálnych zručností, vzťahov, komunikácie, zlepšenie klímy, interpersonálnych vzťahov v triede/škole:

- **Sme jeden celok**
- **Spoznávajme sa**

Na stredných školách v okrese Námestovo boli realizované dva preventívne programy univerzálnej prevencie, v počte 6 stretnutí, ktorých sa zúčastnilo 44 žiakov.

Selektívna prevencia

V školskom roku 2016/2017 neboli na stredných školách v okrese Námestovo realizované žiadne programy zamerané na selektívnu prevenciu.

Preventívne programy v CPPPaP Námestovo:

- **Správni kamaráti** – dlhodobý program pre deti materských škôl zameraný na nácvik a skvalitňovanie sociálno–psychologických kompetencií; na rozvoj pozitívnych interakcií, rozvíjanie spolupráce a súdržnosti skupiny; na rozvoj kognitívnych funkcií u detí pred nástupom do základnej školy a pod.
- **Učíme sa empatii** – dlhodobý program pre žiakov základných škôl zameraný na rozvoj pozitívnych interakcií, rozvíjanie spolupráce a súdržnosti skupiny; zvyšovanie sociálnej a emocionálnej inteligencie; rozvoj schopnosti empatie, kooperácie, sociálnej akceptácie a asertívneho správania; vedenie k zodpovednosti za svoje správanie, zmena rizikového správania; zvládanie záťažových situácií (stres, záťaž, konflikty) a pod.

V CPPPaP Námestovo boli realizované dva preventívne programy indikovanej prevencie, v počte 19 stretnutí, ktorých sa zúčastnilo 16 detí a žiakov.

Programy a aktivity pre rodičov a pedagógov:

- **Rodičovská skupina** – práca so skupinou rodičov detí s ťažkosťami v správaní, ktoré sú v dlhodobej starostlivosti nášho zariadenia.

- **Stretnutia koordinátorov prevencie** – metodické stretnutia koordinátorov prevencie zamerané na témy: poruchy príjmu potravy, zdravý životný štýl, komunikáciu v triednom kolektíve a látkové a nelátkové závislosti.
- **Stretnutia školských špeciálnych pedagógov** – metodické stretnutia školských špeciálnych pedagógov zamerané na témy: žiak chorý a zdravotne oslabený, žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia, práca so žiakmi s nadaním a látkové a nelátkové závislosti.
- **Bálintovské skupiny** – supervízne stretnutia, prostredníctvom ktorých sa riešia rôzne situácie alebo vybrané prípady z praxe pedagogických zamestnancov. V školskom roku 2016/2017 sa realizovali Bálintovka zástupkyň riaditeľiek MŠ, Bálintovka učiteliek MŠ a Bálintovka asistentov učiteľa a špeciálnych pedagógov.

Spolu bolo realizovaných 30 stretnutí, ktorých sa zúčastnilo 63 rodičov a pedagógov.

Na základe konkrétnych požiadaviek škôl boli preventívne programy zamerané na prevenciu realizované v 6 materských školách, 19 základných a 3 stredných školách.

Celkovo bolo oddelením prevencie v spolupráci aj s členmi oddelenia diagnostiky a poradenstva v školskom roku 2016/2017 realizovaných v oblasti univerzálnej prevencie 14 preventívnych aktivít a 55 preventívnych programov. V oblasti selektívnej prevencie boli zrealizované 3 programy a v oblasti indikovanej prevencie boli zrealizované 2 programy.

Ostatné odborné aktivity oddelenia

- metodické konzultácie pre triednych učiteľov a usmernenie pri práci s triednym kolektívom, konzultácie pre koordinátorov prevencie a výchovných poradcov.

AKTÍVNA SPOLUPRÁCA:

- materské, základné a stredné školy v okrese Námestovo